

La concentració va aplegar més de 500 joves. Esgrimiren consignes antifeixistes.

La violència de la policia no va tenir en compte l'edat dels manifestants. Va ser filmada per les televisions.

La realitat i el judici

El judici per la mort de Guillem Agulló ha començat. Mentre els acusats neguen la seua culpabilitat i entren en greus contradiccions, a València es denuncien més atacs feixistes.

Càrregues de la policia, manifestos, detinguts, presència solidària i molta cobertura informativa han contribuït a situar en primera línia de l'actualitat el judici per l'assassinat del jove nacionalista Guillem Agulló. Els carrers del centre de Castelló, on se situa el saló d'actes de Bancaixa, triat especialment per poder celebrar l'esperat judici, es van veure envaïts per uns 500 joves el passat dilluns dia 16. Volien manifestar la seua indignació per la mort de Guillem i exigien una resposta clara a les trames ultres que s'adivinen al darrere. Entre la jove-nalla es confonien alguns polítics de renom: el socialista Francesc Xavier Sanahuja, ex-conseller de Treball de la Generalitat valenciana, Albet Taberner, secretari general d'Esquerra Unida, o Pere Mayor, secretari general d'UPV. Josep Lluís Carod Rovira, diputat autonòmic per ERC, sintetitzava el sentit d'aquestes presències: "Som aquí per un doble motiu: solidaritzar-nos amb el dolor de la

família i manifestar la nostra preocupació per l'augment de la violència feixista, especialment entre els joves, i ratificar també la necessitat que totes aquestes trames siguen investigades i tallades abans que no puguem arribar a casos com aquests. El judici, per ell mateix, ja representa una condemna moral i és engrescador veure ací tants joves rebutjant el feixisme".

Els joves, aplegats a Castelló per diverses convocatòries, des de Maulets a UPV, tot passant per ERC, acabarien sent rebutjats per contundents càrregues policials, amb inclusió de cartutxos de posta, justificades per la policia com a "resposta al llançament d'ous i piles contra els agents de l'ordre". Cinc ferits, entre ells Núria Cadenas, que presentà una denúncia per agressions, foren el primer balanç, després n'hi hauria més, de l'agitat matí.

Oblit i dificultats de comprensió. A l'interior de la sala, el públic va omplir gaire-

JUDICI GUILLEM AGULLÓ

bé totes les butaques esperant un començament que provocà nervis i tensió especialment entre els familiars directes de Guillem, els pares i la seua germana Betlem. Faltaven els encausats, que arribaren amb una forta custòdia policíaca i entraren a la sala per una porta lateral emmanillats i envoltats de policies. Contra la petició de la defensa, que va demanar al president del tribunal que retirara les manilles dels acusats, el responsable de la policia va manifestar contundentment que no ho considerava convenient. Així, emmanillats i amb el públic a l'esquena, els cinc detinguts escoltaren les conclusions provisionals de les acusacions i les defenses.

La versió dels fets presentada per les diferents acusacions: el fiscal, EU-CC OO, UPV, Acció Ecologista Agró, Maulets, Ajuntament de Burjassot i l'acusació de la família,

era gairebé la mateixa. La matinada del dia 11 d'abril del 1993, a la localitat de Montanejos (l'Alt Palància) Guillem Agulló va ser atacat pel grup format pels acusats: Pedro Cuevas, Gerardo Damián Mora, Juan Manuel Sánchez, José Camilo Cunat i Francisco García Antón que després de reduir-lo li va causar la mort amb una navallada que va clavar-li Pedro Cuevas. Totes les parts, en major o menor mesura, van destacar el component polític del fet, a causa de les manifestacions que el grup va realitzar allí mateix: salutis i crits feixistes, la pertinència al col·lectiu anomenat Marxalenes IV Reich i la relació d'alguns d'ells amb el recentment desarticulat grup ultra Acción Radical. Els fets van ser qualificats per tots com un assassinat i les peticions més lleus, les del fiscal, són de 26 anys de presó per a alguns dels integrants i 28 per als altres, mentre que Maulets, UPV i EU en demanen 30.

Les defenses, per la seua banda, neguen tots els fets i demanen la lliure absolució de tots els inculpats. Després de la lectura va començar la declaració del principal encausat, Pedro Cuevas, que tres dies després dels fets es va autoinculpar de la mort de Guillem, interrogat pel ministeri fiscal. L'actitud de Cuevas ha estat la nota sorprenent d'aquests primers dies de judici. Malgrat que el seu advocat, José Morató, conegut per la seua militància en l'ultradreta, havia parlat de penediment i d'"incosciença d'uns joves en una baralla", Cuevas es va mostrar segur i prepotent mal-

Alguns optaren per tancar-se. I esperar.

VICENT A. JIMÉNEZ

grat les freqüents incoherències amb què poblava el relat dels fets d'aquella matinada. Amb un "No me'n recorde" o "No entenc la pregunta", el principal acusat ha tancat moltes de les línies de l'interrogatori a què l'han sotmès els diferents advocats de

l'acusació que fins ara han intervingut. Cuevas intenta trencar la incongruència entre el seu lliurament voluntari a la Guàrdia Civil d'Alacant i l'absolució demanada per l'advocat amb l'estratègia que EL TEMPS ja anunciava la setmana passada: la navalla que ell ha confesat que portava no és la que l'informe forense diu que va matar a Agulló, per tant, ell, que en principi va creure que era el culpable, no ho és. Cuevas, a més, exculpa els seus amics: no són assassins, i en deriva la responsabilitat cap a una tercera i misteriosa persona. No ha estat aquesta l'única manifestació sorprenent de l'acusat, que el dimarts es va negar a contestar les preguntes en català de l'advocat de Maulets, Josep M. Lullón, i va paraitzar el judici fins que aparegué un traductor espontani. Cuevas va indicar que va amagar la navalla, tot i que pensava lliurar-se, perquè "ho havia vist a les pel·lícules" i que va atacar el grup de Guillem perquè "les xiques que estaven amb ell m'insultaren i em pegaren als renyons". També va mantenir que Guillem va exhibir un "puny americà" (una

VICENT A. JIMÉNEZ

La policia utilitzà cartutxs de posta.

Els pares d'Agulló i la seua germana. Esperant que comence el judici.

VICENT A. JIMÉNEZ

Pedro Cuevas (esquerra) i Gerardo Damián, a l'entrada del jutjat. Els presumptes assassins.

protecció metàl·lica que cobreix els artells) amb el qual li va agredir i que en intentar llevar-li'l, li va clavar la navalla. El puny no ha aparegut enlloc i l'informe que el metge forense va practicar sobre Cuevas no va detectar cap lesió. Cuevas, que pertany a una família pobra de Marxalenes, barri obrer de València, va reconèixer les relacions que EL TEMPS li va atribuir (Veg. núm. 464) amb membres d'Acción Radical i també la seua presència en el Concierto por la raza, que organitzà aquest grup. L'acusat, però, va negar que hi anara per convicció ideològica, únicament per gustos musicals. Preguntat pel contingut feixista de les lletres de les cançons interpretades per aquest grup, Cuevas va dir que no les entenia perquè eren en anglès, obviant que un dels grups, División 250, cantà en castellà i en català, amb lletres com: "*La democracia nos miente y nos engaña. Los inmigrantes van llegando y nuestros trabajos*

reivindicando, degenerados y drogados prestaciones van cobrando".

Detencions i "fitxatges". La previsió de la duració del judici ha estat allargada d'un mes a mes i mig, a causa del gran nombre de testimonis i parts implicades. Els tres temes bàsics que centraran les discussions ja han quedat més o menys clars: quina va ser l'arma del crim?, quin és el grau de relació del grup de Marxalenes amb els grups ultres? i de quina manera participaren els acompanyants de Pedro Cuevas i Gerardo Damián, els dos que sostenien Guillem en el moment de la mort?

Mentre els interrogants començaven a plantejar-se, el passat dilluns la policia detenia en l'autopista, a l'alçada de l'entrada a València, dos dels autobusos que portaven més de 60 joves que havien participat en la concentració del matí. L'excusa era identificar-los per trobar els causants dels "incidents". Davant la negativa dels joves, es va pactar que continuaren el viatge fins a València, on van ser identificats a la Prefectura Superior de Policia. Aquells que no portaven el document d'identitat van ser fitxats per la policia, però ningú no va ser detingut. Aquesta acció ha provocat la resposta irada de molts dels pares dels joves, majoritàriament menors d'edat, que han creat una coordinadora per iniciar accions legals.

Mentrestant, allunyats de l'asèpsia del tribunal, els alumnes de l'institut de batxillerat Mariano Benlliure de València, recordaven el dimecres d'una manera molt especial la figura de Guillem. S'havien concentrat a l'eixida de l'institut per denunciar les agressions que havien patit en els últims dies per part d'una banda coneguda i especialitzada a molestar "*rojos y catalanistas*" i que el dilluns havia trencat el septe nasal a un dels alumnes. La demanda de protecció policíaca i d'investigació d'aquests grups violents tenia un missatge contundent: no volem un altre cas Guillem Agulló.

Jordi Sebastià

VICENT A. JIMÉNEZ

Un moment del judici. Amb els acusats, d'esquena, enfront del Tribunal.